

HETEROGENOST VARSTVA OSEBNIH PODATKOV V EVROPSKI UNIJI

Marko Kompara, Boštjan Kežmah in Marko Hölbl
Univerza v Maribor, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Inštitut za informatiko,
Koroška cesta 46, Maribor, Slovenija
marko.kompara@um.si, bostjan.kezmah@um.si in marko.holbl@um.si

Povzetek

Digitalizacija večine področij vsakdanjega življenja tako na poslovnem kot zasebnem področju je povzročila povečanje obsega in količine zbiranja podatkov, ter njihovo pretakanje. Ena najpomembnejših oblik takšnih podatkov (in tudi najbolj zanimivih za trženje) so osebni podatki, katerih uporabo (oz. izrabo) je Evropska unija v Splošni uredbi o varstvu podatkov – GDPR (angl. General Data Protection Regulation) želela poenotiti in omejiti oz. zagotoviti njihovo sorazmerno uporabo ter primerno zaščito pri hranjenju za celotno področje Evropske Unije.

GDPR državam članicam dopušča tudi nekaj svobode pri podrobni ureditvi zasebnosti, kar vodi do razlik med njimi. Čeprav bi bilo mogoče takšne razlike zbrati v enotnem, strojno berljivem viru, trenutno v EU ni mehanizma ali institucije, ki bi imela nalogo takšne informacije zbirati in pravočasno objaviti v enem osrednjem viru. V namen vzpostavitve boljše slike razlik, ki so prisotne med državami članicami, smo od nacionalnih nadzornih organov zbrali informacije o razlikah oz. dodatnih zahtevah zagotavljanja varovanja osebnih podatkov.

Abstract

HETEROGENEITY OF THE GENERAL DATA PROTECTION REGULATION IN THE EUROPEAN UNION

The digitization of most areas of everyday life, both in the business and private spheres, has led to an increase in the frequency and volume of data collection and their exchange. One of the most important forms of such data (and also the most interesting for marketing) is personal data. The European Union wanted to unify and limit or at least ensure the proportionate use and adequate protection of personal data in the General Data Protection Regulation – GDPR across the entire European Union.

The GDPR also allows Member States some freedom in the implementation of the regulation, leading to differences between them. Although such differences could be collected in a single, machine-readable source, there is currently no mechanism or institution in the EU tasked with collecting such information and publishing it in a single central source. In order to establish a better picture of the differences that exist between Member States, we have collected information from national supervisory authorities on differences and/or additional requirements they demand to ensure the protection of personal data.

Ključne besede

Splošna uredba o varstvu podatkov, GDPR, EU, primerjava

Key words

General Data Protection Regulation, GDPR, EU, comparison

UVOD

Cilj Evropske unije je vzpostaviti enotni evropski digitalni trg, ki ga ne bodo ovirale regulativne posebnosti posameznih držav članic. Del tega načrta je tudi Splošna uredba o varstvu podatkov (GDPR) [1]. GDPR določa pravila glede varstva osebnih podatkov v celotni EU. Uredba razširja varstvo posameznikov tudi na tuja podjetja, ki poslujejo v EU in zbirajo podatke evropskih državljanov.

Prispevek obravnava temo razlik med državami članicami z vidika uredbe GDPR ter kako to uredbo nadgrajujejo posamezne države. Uredba GDPR državam članicam omogoča, da nekatere dele uredbe opredelijo ali spremenijo na način, ki ga želijo. Najboljši primer tega je starostna meja za privolitev, ki je v GDPR določena na 16 let (osebe, stare 16 let in več, ne potrebujejo privolitve staršev). Vendar uredba posameznim državam omogoča, da to starostno omejitev spremenijo na 13 ali več let. Podjetja bodo morala razumeti lokalne zahteve države članice, kjer obdelujejo podatke, da se bodo lahko prilagodila lokalnim zahtevam. To povzroča veliko napora in lahko zmanjšuje konkurenčnost enotnega evropskega trga.

Slovenija je edina država, ki tudi po več kot treh letih od uveljavitve GDPR, še ni sprejela lokalnega Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2). GDPR se sicer posredno uporablja tudi v Sloveniji vendar je lokalna zakonodaja potrebna za urejanje področij, ki jih GDPR namerno prepušča odprte oz. dovoljuje lokalnim zakonodajam, da jih priredijo svojim željam. Drugi razlog zakaj je lokalna zakonodaja potrebna, pa je, da Informacijski pooblaščenec, ki naj bi bil prekrškovni organ za kršitve določb splošne uredbe, po trenutni zakonodaji nima pooblastila za nalaganje upravnih glob in drugih sankcij za kršitve GDPR.

V literaturi smo zasledili štiri primere podobnih primerjav med Evropskimi državami članicami [2]–[6], vendar je presek med podatki, ki so bili zbrani v teh virih zelo majhen s podatki, ki smo jih zbirali v tej raziskavi.

V ta namen smo izvedli raziskavo, v kateri smo nacionalne nadzorne organe (angl. Supervisory Authority) iz vsake države članice prosili, da podajo nekaj informacij o veljavni zakonodaji v svojih državah. Zbiranje informacij je bilo osredotočeno na različne oblike podatkov (npr. biometrični podatki) in nadgrajevanje zahtev GDPR v ločeni zakonodaji. Zbrani podatki vključujejo naslednje informacije o zakonodaji v vsaki posamezni državi članici:

1. Obstaja druga zakonodaja o uporabi biometričnih podatkov (razen GDPR);
2. Obstaja druga posebna zakonodaja o zasebnosti, zlasti za področja:
  - a. video nadzor,
  - b. fotografija,
  - c. anonimizacija,
  - d. psevdonimizacija ali
  - e. revizijske sledi.
3. Obstaja dodatna zakonodaja, ki razširja določene dele GDPR, zlasti za področja:
  - a. preverjanje soglasja staršev,
  - b. obdelava podatkov umrlih,
  - c. obdelava genetskih podatkov,
  - d. uporaba biometričnih podatkov za namene identifikacije,
  - e. obdelava zdravstvenih podatkov,
  - f. obdelava podatkov o spolnem življenju posameznikov,
  - g. obdelava podatkov o spolni usmerjenosti,
  - h. izbrisu osebnih podatkov,
  - i. imenovanje pooblaščenec osebe za varstvo podatkov (DPO) ali

- j. posvetovanja z nadzornim organom.
- 4. Morebitna dodatna zakonodaja o varnostnih kopijah podatkov;
- 5. Ali je za elektronsko pridobitev lastnoročnega podpisa dovoljena uporaba biometričnih podatkov.
- 6. Ali je uporaba biometrije dovoljena v delovnem okolju (npr. odpiranje strežniških prostorov s prstnim odtisom).
- 7. Najnižja starost privolitve, ko ni več potrebno soglasje nosilca starševske odgovornosti.

REZULTATI

V raziskavi nam je uspelo pridobiti povratne informacije 19 (Avstrija, Belgija, Ciper, Češka, Danska, Estonija, Grčija, Finska, Hrvaška, Latvija, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Poljska, Romunija, Slovaška, Slovenija in Španija) od skupno 27 držav članic. Odgovori so bili zbrani med aprilom 2020 in majem 2021.

Sledi preglednica, v kateri so predstavljeni zbrani podatki posredovani s strani nadzornih organov. V stolpcih je 19 držav članic, za katere smo zbrali podatke, v vrsticah pa so teme, ki so nas zanimale, kot je navedeno prej. Odgovora "da" in "ne" sta označena z zeleno oziroma rdečo barvo. Zadnji parameter (starost privolitve) je starost, po kateri posamezniki ne potrebujejo več privolitve staršev.

	Austria	Belgija	Hrvaška	Ciper	Češka	Danska	Estonija	Finska	Nemčija	Grčija	Madžarska	Latvija	Luksemburg	Malta	Poljska	Romunija	Slovaška	Slovenija	Španija
1																			
2a																			
2b																			
2c																			
2d																			
2e																			
3a																			
3b																			
3c																			
3d																			
3e																			
3f																			
3g																			
3h																			
3i																			
3j																			
4																			
5																			
6																			
7	14	13	16	14	15	13	13	13	16	15	16	13	16	13	16	16	16	16	14

ZAKLJUČEK

Rezultati kažejo, da v večini primerov države članice nimajo dodatne/posebne zakonodaje (teme so označene od 1 do 4). To je razvidno iz pretežno rdeče barve tabele 1. Zdi se, da so področja obdelave genetskih podatkov, uporabe biometričnih podatkov za namene identifikacije in obdelave zdravstvenih podatkov najpogosteje dodatno opredeljena v ločenih zakonodajah, ki ni GDPR.

Luksemburg in Malta sta edini državi, ki nimata nobene dodatne zakonodaje o temah, ki jih obravnava naša raziskava, vse druge vključene države članice imajo vsaj eno temo, kjer imajo dodatno zakonodajo, ki dopolnjuje GDPR.

AFILIACIJE

Ta raziskava je nastala ob podpori raziskovalnega programa št. P2-0057, katerega je sofinancirala Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije iz državnega proračuna ter projekta Cyber Security Network of Competence Centres for Europe (CyberSec4Europe), katerega je financirala EU iz okvirnega programa EU za raziskave in inovacije – Obzorje H2020

VIRI IN LITERATURA

- [1] *Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation)*. European Union, 2016.
- [2] W. Long and F. Blythe, "Member States' derogations undermine the GDPR," *Privacy Laws & Business*, May 2016. <https://www.sidley.com/~media/publications/gdpr-derogations.pdf> (dostopano 19.8.2021).
- [3] "GDPR Derogations Tracker," *Latham & Watkins*, Apr. 2018. <https://gdpr.lw.com/Home/Derogations> (dostopano 19.8.2021).
- [4] "United with differences: key GDPR derogations across Europe," *Penningtons Manches Cooper*, Mar. 26, 2019. <https://www.penningtonslaw.com/news-publications/latest-news/2019/united-with-differences-key-gdpr-derogations-across-europe> (dostopano 19.8.2021).
- [5] "Data protection comparison," *activeMind.legal*. <https://www.activemind.legal/law/> (dostopano 19.8.2021).
- [6] "GDPR Tracker," *Bird & Bird*. <https://www.twobirds.com/en/in-focus/general-data-protection-regulation/gdpr-tracker> (dostopano 30.8.2021).